

Skoczów: kiedyś i dziś. Część 19/16

Data publikacji: 8.05.2016 15:15

"Książę cieszyński Wacław Adam w dniu 28 maja 1547 r. potwierdził statut cechów szewskich w Cieszynie, Fryszacie, Frydku, Bielsku, Skoczowie i w Strumieniu. Ze statutu wynika, że książę ustala dla miasta Skoczowa nieprzekraczalny limit mistrzów szewskich w liczbie 18. Zapyta ktoś, co szewcy mają wspólnego z garbarstwem? Okazuje się, że bardzo wiele."

□

"Z [...] fragmentów statutu wynika, że szewcy umieli wyprawiać skóry surowe do swoich potrzeb, że znajomość garbarstwa była starsza aniżeli sam statut, ponieważ potwierdza on już wcześniej znane prawo, albo też normuje prowadzoną dotychczas praktykę.[...]"

"W 1859 r. w Skoczowie znalazł się przybyły z Moraw Dawid Spitzer. Za możliwość zamieszkania i założenia przy ul. Bielskiej 15 warsztatu garbarskiego wniósł opłatę 50 florenów do kasy miejskiej. Warsztat był uciążliwy dla sąsiadów, o czym świadczą" skargi jakie zgłaszano władzom miejskim, jednak zasilenie kasy miejskiej kwotą 150 florenów złagodziło zmysł powonienia skarżących. W latach dziewięćdziesiątych XIX wieku Dawid Spitzer był już jednym z członków rady miejskiej, z czego wypływa wniosek, że stosunkowo szybko został zaliczony w poczet cenionych i wpływowych mieszczan Skoczowa.

Brak jednoznacznych wskazówek dlaczego właśnie w Skoczowie Spitzer zdecydował się uruchomić garbarnię. Mogła o tym zadecydować tradycja garbowania skór jaka już istniała w mieście, oraz dostęp do wody, ponieważ potok Młynówki płynął w owym czasie wzdłuż ulicy Garbarskiej i zabudowań obecnego zakładu „Pledan”. Młynówkę zasilął potok Żabiniec, wypływający spod Kaplicówki i wpływający do niej na wysokości warsztatów barwienia. Pobliskie lasy dostarczały kory świerkowej i dębowej do procesów garbowania roślinnego.

Niebagatelne znaczenie miał również fakt istnienia doskonałego połączenia drogowego z Wiednia poprzez Cieszyn, Bielsko, Kraków do Lwowa - zwanego drogą cesarską. Położenie Skoczowa pomiędzy Cieszynem i Bielskiem mogło mieć wpływ na dostęp do surowca z uwagi na wielość warsztatów masarskich, które zaopatrywały tamtejszych mieszkańców w mięso.[...]"

"Co produkowano? Odpowiedź na to pytanie jest trudna ponieważ pierwsza wiarygodna notatka pochodzi z 1906 roku i jest bardzo lakoniczna. Dowiadujemy się z niej, że codziennie wprowadzano do produkcji 160 sztuk skór bydłych, a fabryka zatrudniała 38 pracowników. Dawid Spitzer rozszerzając produkcję sprowadzał fachowców z całej monarchii austro-węgierskiej."

Więcej informacji odnajdziecie w tekście "Historia Garbarni", który znajduje się w naszej OX-owej Skarbnicy: <http://skarbnica.ox.pl/296,historia-garbarnii.html>.

Serdecznie dziękujemy Towarzystwu Miłośników Skoczowa za udostępnienie archiwalnych zdjęć oraz tekstu.

Wasze zdjęcie również ma szansę znaleźć się w naszej serii! Jeśli posiadacie zdjęcia dawnego Skoczowa (sprzed trzydziestu i więcej lat), zachęcamy do przesyłania ich na nasz adres - redakcja@ox.pl (wraz ze zgodą na bezpłatne wykorzystanie przez portal OX.PL i informacją, co przedstawia dana fotografia). Stare zdjęcia można również przynieść do naszej redakcji - po ich przeskanowaniu "na miejscu", oddamy je Państwu.

[POPZEDNI ARTYKUŁ Z SERII](#)

